

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/6/2012
Identifikačné číslo spisu:	2011200469
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:2011200469.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu X. X., bytom O., zastúpeného advokátkou PhDr. JUDr. Jaroslavou Balážiovou, AK so sídlom v Trnave, Dolné Bašty 2, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovanej zo dňa 14. júna 2011, č.: 37820-2/2011-BA, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/67/2011/-50 zo dňa 12. januára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/67/2011-50 zo dňa 12. januára 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I. Konanie na správnom orgáne

Žalovaná rozhodnutím č.: 37820-2/2011-BA zo dňa 14. júna 2011 zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne - pobočka Trnava č. 30072-3/2011-TT zo dňa 5. apríla 2011, podľa ktorého nemá žalobca nárok na dávku v nezamestnanosti v zmysle § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) a podľa § 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

Poukázala na právnu úpravu zákona č. 461/2003 Z.z., čl. 61 ods.1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 (základné nariadenie) a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 (vykonávacie nariadenie), kde v zmysle čl. 11 ods. 1 je stanovený výklad pojmu centrum záujmov dotknutej osoby. Zdôraznila základnú zásadu pri zohľadňovaní dôb poistenia dosiahnutých na území iného členského štátu pri uplatňovaní nároku na dávku v nezamestnanosti na území Slovenskej republiky, ktorou je dosiahnutie slovenskej doby v nezamestnanosti ako poslednej. Vo výnimočných prípadoch je možné zohľadniť poslednú dobu poistenia získanú na území iného členského štátu, pokiaľ si žiadateľ zachová počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu EÚ úzke väzby a

bydlisko na území SR.

Nakoľko žalobca v období posledných troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t.j. od 7. decembra 2007 do 6. decembra 2010 nepreukázal dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov, skúmala Sociálna poisťovňa či je možné pre vznik nároku na dávku podľa slovenských predpisov zohľadniť dobu poistenia počas preukázaného zamestnania na území Veľkej Británie, osvedčenú údajmi vyplývajúcimi z predloženého formulára UL. V zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia je potrebné vyhodnotiť dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutého členského štátu (v danom prípade obdobie rokov 2005 - 2010) a situáciu dotknutej osoby vrátane povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, rodinného stavu a rodinných väzieb, bytovej situácie, najmä jej stability a členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska na daňové účely (dane z výkonu zamestnania platené na území Veľkej Británie) dotknutej osoby.

Žalovaná konštatovala, že na základe skutočností preukázaných v rámci konania o nároku na dávku v nezamestnanosti nie je možné považovať väzby žalobcu na území Slovenskej republiky za zachované počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu EÚ. Žalobca bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti neukončil dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie, resp. Európskeho hospodárskeho priestoru nebolo jeho bydlisko na území Slovenskej republiky. Nebolo tak možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia v zmysle čl. 61 Základného nariadenia.

II. Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 14S/67/2011-50 zo dňa 12. januára 2012 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej zo dňa 14. júna 2011, č.: 37820-2/2011/BA, t.j. druhostupňového administratívneho rozhodnutia v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti v zmysle § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a podľa § 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

Súd v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 a nasl. O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej v právnych medziach žaloby (§ 249 ods. 2 O.s.p.), oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu správnych orgánov oboch stupňov a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Citoval ustanovenia § 244 ods. 1, 2 a 3, § 247 ods. 1, 2 O.s.p., § 104 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z.z., čl. 61 bod. 1, 2 čl. 65 bod 5a), b), čl. 1 písm. j) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004, Článok 11 bod 1, 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009.

Uviedol, že obsahom predloženého administratívneho spisu je preukázané, že žalobca bol rozhodnutím ÚPSVaR v Trnave č. k. A/2010/27026/RIPS zo dňa 20. decembra 2010 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie na základe jeho žiadosti zo dňa 7. decembra 2010 dňom 7. decembra 2010. Následne podal žiadosť o priznanie dávky v nezamestnanosti. Vzhľadom na to, že nespĺnil zákonnú podmienku doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle § 104 zák. č. 461/2003 Z.z. a v období pred zaradením do evidencie nezamestnaných žil a pracoval vo Veľkej Británii, vyplnil Vyhlásenie žiadateľa na účely posúdenia bydliska v zmysle čl. 65 ods. 2, 3 a 5 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Podkladmi z príslušnej inštitúcie Veľkej Británie (HM REVENUE & CUSTOMS - Details of employee leaving work) boli osvedčené skutočnosti, týkajúce sa uzavretia pracovnej zmluvy so spoločnosťou UNIQ Prepared Foods dňa 3. decembra 2006, ukončenia zamestnania 2. decembra 2010, výšky príjmov, platenia poistenia v nezamestnanosti a dane z príjmu, doklady o absolvovaní ciest na Slovensko, doklad o vzťahoch k finančným inštitúciám na Slovensku.

Ďalej krajský súd dôvodil tým, že Sociálna poisťovňa pobočka Trnava ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 300072-3/2011-TT zo dňa 5. apríla 2011 nepriznala žalobcovi nárok na dávku v nezamestnanosti vzhľadom na skutočnosť, že na základe údajov v informačnom systéme Sociálnej poisťovne, údajov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a potvrdenia kompetentnej britskej inštitúcie

bolo zistené, že v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie na území SR nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti. Z údajov uvedených vo Vyhlásení na účely posúdenia bydliska na území SR počas posledného pobytu v inom členskom štáte EÚ je zrejmé, že v tomto období výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu EÚ, resp. EHS mal stabilné zamestnanie. Ďalšie skutočnosti uvedené v predmetnom vyhlásení sa nejavia ako významné na posúdenie zachovania väzieb na území SR počas posledného zamestnania v inom členskom štáte EÚ. Na základe uvedeného je možné za jeho centrum záujmov považovať miesto výkonu zárobkovej činnosti. Vzhľadom na to, že bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti neukončil dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte EÚ, resp. EHS nebolo zachované bydlisko na území SR, článok 65 ods. 2 a 5 Základného nariadenia sa na neho nevzťahuje a nie je možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia v zmysle článku 61 Základného nariadenia. V odvolaní žalobca nesúhlasil so záverom, že za dobu výkonu zamestnania vo Veľkej Británii neboli zachované jeho stabilné väzby na území SR. Poukázal na časté cestovanie na Slovensko, rodinné vzťahy ktoré tu udržiava, uzavretie manželstva s občiankou v r. 2008 a následné zakúpenie nehnuteľnosti, poskytovanie pomoci príbuzným.

Krajský súd, ktorý pri svojom rozhodovaní vo veci bol viazaný rozsahom žalobných dôvodov dospel k záveru, že podaná žaloba nie je dôvodná. Žalobca v podstate namietal iba to, že žalovaná nesprávne pri svojom rozhodovaní vyhodnotila preukázanie zachovania väzieb na území SR počas doby jeho zamestnania vo Veľkej Británii a trval na tom, že preukázaná doba poistenia v nezamestnanosti na území Veľkej Británie mu mala byť zohľadnená pre účely priznania dávky v nezamestnanosti na území Slovenskej republiky.

Čo sa týka vyhodnotenia podkladov pre rozhodovanie o vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti súd uvádza, že tak prvostupňový, ako aj druhostupňový orgán pri svojom rozhodovaní postupovali správne. V rozhodujúcej dobe pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti (§ 104 zákona č. 461/2003 Z.z.) na území SR nemal žalobca preukázanú žiadnu dobu poistenia podľa slovenských právnych predpisov. Z toho titulu správne orgány pokračovali v zisťovaní podkladov v nadväznosti na úpravu základného a vykonávacieho nariadenia, účelom ktorých je koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia. Základné nariadenia (č. 883/2004) v článku 65 obsahuje osobitnú úpravu vzniku nároku na dávky v nezamestnanosti pre prípad nezamestnaných osôb, ktoré mali bydlisko v inom členskom štáte ako je príslušný štát (čl. 1 písm. s)) Základného nariadenia.

Na základe zistených skutočností (nepretržené trvanie zamestnania, od roku 2008 spoločný život s manželkou vo Veľkej Británii, platenie daní, platenie odvodov na poistenie v nezamestnanosti, dĺžka pobytu...) dospela žalovaná k záveru, že žalobca nesplňa podmienky na poberanie dávky v zmysle slovenských právnych predpisov. V jeho prípade nie je aplikovateľné ani ustanovenie čl. 61 ods. 2, nakoľko sa nejedná o osobu, ktorá bezprostredne ukončila doby poistenia v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky (slovenské právne predpisy), ani v zmysle článku 65 ods. 5 písm. a) Základného nariadenia v nadväznosti na čl. 65 ods. 2, lebo nebolo jednoznačne preukázané, že by sa jednalo o osobu, ktorá si počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec na území členského štátu Európskej únie zachovala bydlisko na území Slovenskej republiky.

V nadväznosti na to bolo vyhodnotené ako nepreukázané žalobcom tvrdené preukázanie pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky. Bez ohľadu na opakované poukazy na udržiavanie kontaktov so širšou rodinou na Slovensku, pomoc príbuzným, nadobudnutie nehnuteľnosti, väzby s tunajšími finančnými inštitúciami, návrat z dôvodu zdravotných problémov manželky na Slovensko, žalovaná vyhodnotila predložené dôkazy ako preukazujúce existenciu väzieb primárne so štátom zamestnania. V súvislosti s posudzovaním bydliska (v nadväznosti na inštitút centra záujmov v zmysle § 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia) zdôraznila povahu vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania a skutočnosť spoločného života s manželkou vo Veľkej Británii.

Správnosť prijatých záverov žalovanej potvrdzuje aj obsah zmieňovaného rozhodnutia Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12. júna 2009 o rozsahu pôsobnosti článku

65 ods. 2 Nariadenia európskeho parlamentu a Rady ES č. 883/2004 týkajúceho sa práv na dávky v nezamestnanosti úplne nezamestnaných osôb, ktoré nie sú cezhraničnými pracovníkmi a ktoré mali počas svojho posledného obdobia zamestnanosti alebo samostatnej zárobkovej činnosti bydlisko na území iného členského štátu ako je príslušný členský štát publikované v úradnom vestníku Európskej únie C 106/43 dňa 24. apríla 2010, kde v bode 9 je k tejto otázke uvedené, že by viac nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmov bydlisko mala rozšíriť oblasť uplatnenia článku 65 Nariadenia ES č. 883/2004 tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dost' stabilné zamestnanie alebo samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu. Žalobcom prezentovaný výklad pojmu „bydlisko“, ktorý stotožňuje s adresou trvalého pobytu prezentovaný v žalobe, nemá žiadne opodstatnenie v kontexte komunitárnej úpravy. Práve naopak, na účely Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 v zmysle čl. 1 písm. j) a v nadväznosti na čl. 11 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 je treba záver vyvodený žalovanou na základe aplikácie a vyhodnotenia kritérií v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia vyhodnotiť ako správny a konformný s komunitárnou legislatívou.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný, nepriznal právo na náhradu trov konania.

III. Odvolanie žalobcu a vyjadrenie žalovanej

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu a vyhovel žalobe v celom rozsahu.

Uviedol, že žiadnym svojím konaním (alebo nekonaním), vedome alebo (nevedome) neporušil akékoľvek ustanovenia zákonov sociálneho poistenia a právnych noriem sociálneho zabezpečenia platných na území iného členského štátu EÚ a Slovenskej republiky. Krajský súd Trnava vyhodnotil predkladané listinné dôkazy (pracovné zmluvy, letenky, potvrdenie o vedení účtov vo Volksbank, potvrdenie o vedení stavebného účtu Wüstenrot, doklad o hypotekárnom úvere, poistenie hypotekárneho úveru a iné, čestné vyhlásenie pre účely posúdenia bydliska a ostatných doplnených údajov a úradné tlačivá formuláre U1 a P45 v neprospech žalobcu s použitím neprimeranej tvrdości právnych predpisov sociálneho zabezpečenia SR voči žalobcovi - poistencovi a občanovi SR. Žalobca v správnom konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti ako aj v následnom súdnom konaní preukázal oprávnenosť svojej žiadosti o priznanie nároku na dávku v nezamestnanosti, ktoré zdôvodňoval pravdivými skutočnosťami jeho reálnej životnej situácie, do ktorej sa dostal v období rokov 2005 - 2010 a potom v roku 2011 - stav nezamestnanosti žalobcu.

Podľa jeho názoru v súlade s § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. splnil požadované základné podmienky pre nárok na dávku v nezamestnanosti, t.j. bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie príslušným úradom práce, sociálnych vecí a preukázal dosiahnutie doby poistenia v nezamestnanosti najmenej 2 roky, t. j. 730 dní v posledných troch rokoch pred dňom zaradenia do tejto evidencie. Žalobca preukázal, že dosiahol v posudzovanom období 3 rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie dobu poistenia v nezamestnanosti na území iného členského štátu EÚ. Nie je pravdou, že nepreukázal doby poistenia podľa slovenských právnych predpisov, ktoré mohla a mala sociálna poisťovňa skúmať akceptáciu potvrdených údajov formulára U 1, potvrdeného príslušným orgánom vo Veľkej Británii. Taktiež preukázal, že v období od 3. decembra 2006 do 2. decembra 2010 (t. j. pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie) vykonával zárobkovú činnosť v inom členskom štáte EÚ, kde odvádzal predpísané poistné v nezamestnanosti (pobočka Trnava Sociálna poisťovňa vo svojom rozhodnutí konštatuje preukázanie doby poistenia v nezamestnanosti celkom 1 092 dní).

Veľká Británia, ako štát jeho posledného zamestnania, žalobcovi neposkytla dávku v nezamestnanosti s odporúčením, aby si nárok ako migrujúci cudzinec uplatnil v domovskej krajine. Žalobca má za to, že v

jeho prípade bolo namieste použiť Sociálnou poisťovňou výnimku z pravidla v zmysle čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia (s použitím čl. 11 vykonávacieho nariadenia), ktorými sú stanovené osobitné pravidlá týkajúce sa poskytovania platby a dávok v nezamestnanosti nezamestnaným osobám, ktoré počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanci mali bydlisko v inom členskom štáte ako je príslušný štát (teda štát zamestnania). V prípade týchto osôb je na posúdenie nároku na dávku v nezamestnanosti a jej výplatu príslušný prioritne štát, v ktorom majú bydlisko. Žalobca je toho názoru, že dobu poistenia žalobcu v nezamestnanosti, dosiahnutú podľa právnych predpisov iného členského štátu EÚ, je možné zohľadniť na účely priznania dávky v nezamestnanosti v súlade s čl. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, pretože žalobca si počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec na území členského štátu EÚ zachoval bydlisko na území Slovenskej republiky.

Ďalej v odvolaní poukázal na tie isté skutočnosti ako v podanej žalobe a to ohľadne posúdenia miesta bydliska žalobcu, kde si tento zachoval a stabilne udržal centrum záujmov, pričom vždy to bolo územie Slovenskej republiky. Žalobca preukázal, že vzhľadom k svojim rodinným väzbám k blízkym osobám, t. j. k rodičom, súrodencom, k ďalšej rozvetvenej rodine, počas výkonu práce v zahraničí sa minimálne 3 až 5 dní raz za 2 až 3 kalendárne mesiace zdržiaval v spoločnej domácnosti rodičov, ktorú mal vytvorenú v mieste svojho trvalého bydliska. Žalobca preukázal, že miesto svojho bydliska, kde žili jeho rodičia a po smrti otca len matka, navštevoval v krátkych časových intervaloch a na dlhšie časové obdobie, ako mu to jeho zamestnávateľ umožnil a ako to vyžadoval zdravotný stav otca a po smrti otca, matky. Žalobca konkrétnymi listinami (letenky a pod.) preukázal a v samotnej žalobe vyčíslil doby bývania (počtom dní) na území SR v čase, keď bol zamestnaný vo Veľkej Británii. Je pravdou, že v roku 2008 sa žalobca oženil a na území Veľkej Británie vykonávala profesijné aktivity aj jeho manželka- avšak manželka žalobcu bola slovenskej národnosti s pevnými väzbami na území SR, kde mala svoju rodinu, t. j. rodičov, súrodencov a ďalšie príbuzenstvo a kde mala absolútne všetky sféry svojich záujmov.

Ďalej poukázal na skutočnosť, že odišiel pracovať do zahraničia z dôvodu ekonomickej a politickej situácie na Slovensku, pričom podpísaná pracovná zmluva so spoločnosťou Uniq prepared Foods nezabezpečovala stabilný charakter výkonu prác. Taktiež žalobca absolútne popiera, že nájomný dom, v ktorom býval spolu s ďalšími migrujúcimi cudzincami ako spolupracovníkmi, je možné vyhlásiť za miesto jeho bydliska. Život dospelého človeka v jednej miestnosti s použitím WC, spoločnej kuchyne pre ďalších 5 a 6 dospelých osôb nemôže byť vnímané a prijímané, nemôže byť stabilné, obvyklé a dlhodobo akceptovateľné bývanie. Žalobca preukázal, že ihneď po vstupe do manželstva spolu so svojou manželkou vyvinuli aktivity smerom k miestu svojho vnímaného bydliska, a to k Slovenskej republike tým, že si tu zakúpili rodinný dom a počas prebývania vo Veľkej Británii vyvinuli ďalšie aktivity k tomu, aby si zabezpečili finančné prostriedky a zdroje k rekonštrukcii tohto rodinného domu, kam sa napokon po skončení výkonu práce aj vrátili a kde žijú. Žalobca si zobral na území SR úver, zriadil si stavebné sporenie a od leta 2010, napr. formou internetového obchodu zakupoval stavebný materiál za účelom rekonštruovať predmetnú nehnuteľnosť a vytvoriť priestor k tomu, aby si po návrate z Veľkej Británie skvalitnil svoje bývanie a pripravil priestor na bývanie pre svoju založenú rodinu. Pobyt na území iného členského štátu EÚ žalobca vždy vnímal ako dočasný, krátkodobý, prechodný s cieľom získať nové zručnosti a pracovné návyky, avšak miestom jeho nepretržitého pobytu a sférou jeho absolútneho sociálno-spoločenského záujmu jeho stabilného zázemia bola a je domovská krajina.

Žalovaná v písomnom vyjadrení uviedla, že žalobca v odvolaní neuviedol označenie konkrétnych právnych predpisov, v zmysle ktorých mala byť vec posúdená. Pri posudzovaní bydliska žalobcu počas výkonu činnosti zamestnanca vo Veľkej Británii postupovala žalovaná v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, v súlade s Rozhodnutím Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2, z 12. júna 2009 a v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, má žalovaná za jednoznačne preukázané, že bydlisko žalobcu počas jeho pracovného pomeru vo Veľkej Británii nebolo zachované na území Slovenska.

IV. Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok

súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno vyhovieť.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd v prvostupňovom konaní prejednal napadnuté rozhodnutie na nariadenom pojednávaní dňa 12. januára 2011, na ktorom sa zúčastnil žalobca a mal možnosť sa vyjadriť k prejednávanej veci, právna zástupkyňa žalobcu sa na pojednávaní nezúčastnila, pričom žalobca súhlasil, aby sa pojednávalo v jej neprítomnosti. Odvolací súd nepovažoval preto za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. septembra 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 14. júna 2011, č.: 37820-2/2011-BA, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 5. apríla 2001, č.: 30072-3/2011-TT, ktorým Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava rozhodla, že žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, pretože v posudzovanom období posledných troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie (t. j. od 7. decembra 2007 do 6. decembra 2010), nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by mu bolo možné zohľadniť na účely nároku na dávku v nezamestnanosti. V uvedenom období bol žalobca poistený v nezamestnanosti na území Veľkej Británie od 7. decembra 2007 do 2. decembra 2010, čo príslušná britská inštitúcia osvedčila vo formulári U1, zo dňa 20. februára 2011. Žalobca dosiahol v posudzovanom období troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie. V konaní o dávke v nezamestnanosti bolo potrebné zohľadniť príslušné ustanovenia Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie,“) a Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania základného nariadenia (ďalej len „vykonávacie nariadenie“).

Podľa § 104 zák. c. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení

1) Poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadáajúcich zamestnanie (ďalej len „evidencia nezamestnaných občanov“) bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

2)) Poistenec, ktorý po skončení výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov

a) bol poistený v nezamestnanosti z výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu alebo bol dobrovoľne poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky

b) nebol povinne poistený v nezamestnanosti z iného výkonu činnosti zamestnanca.

Podľa Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 zo dňa 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len základné nariadenie)

Článok 61

Osobitné pravidlá o sčítaní dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

2. S výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo,
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

Článok 65

Nezamestnané osoby, ktoré mali bydlisko v inom členskom štáte ako je príslušný štát 5. a) Nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

b) Ak však pracovník iný ako cezhraničný pracovník, ktorý poberal dávky na náklady príslušnej inštitúcie členského štátu, ktorého právnym predpisom podliehal naposledy, poberá najprv pri jeho návrate do členského štátu bydliska dávky v súlade s článkom 64, pričom sa poberanie dávok v súlade s písm. a) pozastaví na dobu, počas ktorej poberá dávky podľa právnych predpisov, ktoré sa na neho vzťahovali naposledy.

Podľa čl. 1 písm. j) základného nariadenia „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

Podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania Nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len vykonávacie nariadenie)

Článok 11

Spôsob určenia bydliska

1. Ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

- a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;
- b) situáciu dotknutej osoby vrátane:
 - i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;
 - ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb;
 - iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;
 - iv) v prípade študentov zdroja ich príjmov;

- v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;
- vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

2. Ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide.

Základným cieľom konania v správnom súdnictve podľa piatej časti O.s.p. je preskúmať zákonnosť rozhodnutia postupov orgánov verejnej správy.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pri vydaní rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či toto rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo a je v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, resp. v opravnom prostriedku, a to z hľadiska, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu s právnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu považujúc právne posúdenie právnej veci krajským súdom za správne a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci, spolu so správnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam odvolateľa dopĺňa nasledovné:

1. Žalobca nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by bolo možné zohľadniť na účely nároku na dávku v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov. Bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie žalobca nebol poistený podľa slovenských právnych predpisov. V posudzovanom období posledných troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie (t. j. od 7. decembra 2007 do 6. decembra 2010) bol poistený v nezamestnanosti na území Veľkej Británie.

2. Následne pre posúdenie nároku na dávku v nezamestnanosti žalobcovi bolo potrebné posúdiť zachovanie bydliska žalobcu na území Slovenskej republiky. Žalobca sa na území Veľkej Británie zdržiaval od 19. mája 2005 do 13. novembra 2010. Podľa zmluvy uzavretej so spoločnosťou Uniq

Prepared Foods, Station Road, Minsterley, vo Veľkej Británii bol žalobca s uvedenou spoločnosťou v trvalom pracovnom pomere a to od 31. januára 2006 do 13. novembra 2010 a pracovný pomer bol ukončený dohodou. Posledné zamestnanie žalobcu vo Veľkej Británii bolo teda stabilné.

3. Pokiaľ sa jedná o rodinné väzby, je jednoznačne preukázané, že žalobca bol na území Veľkej Británie so svojou manželkou, pričom sa jedná o jeho najbližšiu osobu, preto je správne, že žalovaná posúdila jeho najbližšie rodinné väzby za udržané na území Veľkej Británie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že pri posudzovaní bydliska počas výkonu činnosti zamestnanca vo Veľkej Británii postupovala žalovaná v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, v súlade s Rozhodnutím Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2 z 12. júna 2009 a v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora a správne dospela k záveru, že bydlisko žalobcu počas jeho pracovného pomeru vo Veľkej Británii nebolo zachované na území Slovenskej republiky.

Krajský súd v Trnave celkom správne potvrdil napadnuté rozhodnutie žalovanej práve pre presvedčivé a úplné zistenie skutkového stavu veci, pričom správne v súlade s dispozičnou zásadou uplatňovanou v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 a nasl. OSP) vychádzal zo žalobných dôvodov uvedených v žalobe zo dňa 11. augusta 2011 a správne považoval za dôvodný postup správnych orgánov oboch stupňov.

Z týchto dôvodov sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku Krajského súdu v Trnave. V podrobnostiach i právnom odôvodnení odkazuje na jeho obsah.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovanej za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovanej náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.